

Obsta prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wywodzącej się z „Kroniki Warszawskiej” w Warszawie rocznie: zł. 7. kop. 20 (złp. 48); otwartannie rs. 1 kopiełek 80 (złp. 12); miesięcznie rs. 60 (złp. 4.)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie pocztownie rs. 12 (złp. 30); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie też sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodatkiem rs. 4 rocznie lub i kwartalnie za koperty.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Ś. Walentego K. M.

Wschód słońca o g. 7 m. 20.—Zach. o g. 5 m. 9.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście w domu Nr 391, naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopni ciepła 2, wczoraj w poł. ciepła 4. Wysokość wody na Wiśle stop 5 cali 1.

Z Petersburga, 19 (31) stycznia.

W niedzielę, 18go stycznia, przy dworze Najwyższym dany był wielki bal, na który zaproszone zostało całe ciało dyplomatyczne. Na balu tym baron Wedel-Jarlsberg, Poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny N. Króla Szwedzkiego, miał zaszczyt być przedstawionym J. C. W. W. X. ALEXANDRZE PIOTRÓWNI.

— Kanonikowi Alexandrowi Bereśniewiczowi, assessorowi Wileńskiego konsystorza duchownego, rozkazano NAIMIŁOŚCIWIĘJ być Biskupem-Suffraganem dyecezyi Telszewskiej Rzymsko-katolickiej.

— Proboszczowi kościoła parafjalnego Rzymsko-katolickiego św. Katarzyny w Petersburgu, Maxymilianowi Staniewskiemu, rozkazano NAIMIŁOŚCIWIĘJ być Biskupem-Suffraganem Mohilewskiej dyecezyi Rzymsko-katolickiej.

— Kanonikowi Stanisławowi Krasieńskiemu, assessorowi kolegium duchownego Rzymsko-katolickiego, rozkazano NAIMIŁOŚCIWIĘJ być Biskupem Wileńskiej dyecezyi Rzymsko-katolickiej.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Rozkaz do zarządu cywilnego Królestwa Polskiego.

(Dokończenie.)

I. Przez Najwyższe rozkazy JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOSCI, wydane do zarządu cywilnego, w Carskiem-Siele, d. 9 listopada 1858 r.—Posunięci za wysługę lat ze starszeństwem: z radców honor. na assessorów kolleg. p. o. w Kom. Rz. P. i S.: komisarza ekonomicznego Chmieliński, referenta Parzelski i buchhaltera wydziału kontroli Nowakowski, p. o. w wydziale górnictwa przy tejże komisji urzędnika do szczególnych poruczeń Dybowski, głównego kontrolera Jasiński i starszego buchhaltera Szymański, i p. o. naczelnika oddziału w Banku Polskim Weisensteiner, pomocnika kassjera głównego skarbu Królestwa Stalewski i poborcy kassy pow. Lubelskiego Modrzewski; z sekretarzy kolleg. na radców honor.: p. o. rewizora pomiarów w Kom. Rz. P. i S. Kleczkowski, naczelnika sekcji w rządzie gubern. Płockim Wyścielski, i rachmistrza tegoż rządu gubern. Przybojewski, pisarza magazynu solnego Piątka Niewiadomski, rewizora okopów

Warszawskich Czarnowski i podleśnego leśnictwa Krzepice w gub. Warszawskiej Górski; z sekretarzy gubern. na sekretarzy kolleg. p. o. nadleśnego leśnictwa Suwałki Alexandrowicz, dziennikarza i ekspedytora wydziału górnictwa przy Kom. Rz. P. i S. Piątkiewicz, buchhaltera mennicy Warszawskiej Królikiewicz i rewizora urzędu konsumcyjnego m. Warszawy Szodki; z assessora kolleg. na radcę dworu; p. o. nadkontrolera naczelnika wydziału w Najwyższej izbie obrachunkowej Nagórny; z radcy honor. na assessora kolleg. sekretarz redaktor protokółów rossyjskich posiedzeń Rady administracyjnej Królestwa Piotrowski.—II. Przez postanowienia Rady administracyjnej, w wydziale Kom. Rz. Sprawied. mianowani: prokurator królewski przy trybunale cyw. w Kielcach, radca kolleg. Józef Adamski, p. o. sędzię sądu appellacyjnego Królestwa; assessor trybunału cyw. w Płocku, radca honor. Wincenty Beresa, p. o. podsędkę sądu pokoju okr. Siedleckiego i podsędek sądu pokoju okr. Siedleckiego August Zabierzowski, p. o. assessora trybunału cyw. w Płocku.—III. Przez rozporządzenia kom. rządowych i władz oddzielnych, w wydziale Kom. Rz. P. i S. mianowani: w wydziale kontroli komisji skarbu kontrolerowie: radca honor.: Marcelli Presser i Józef Huisson, p. o. referentów; buchhalter Kaepfer Roszkowski, i rachmistrz Franciszek Szadkowski, p. o. kontrolerów; archiwista 3ci Jan Zabiński i sekretarz Walery Kownacki, p. o. rachmistrzów; sekretarz Józef Plucisliński, p. o. archiwisty 3go; rachmistrz Adam Modzelewski, p. o. dziennikarza wydziału; adjunkci: Michał Kindler i Józef Sobolewski, p. o. sekretarzy; djetarjusze: registrator kolleg. Wiktor Hirsberg i Jan Drac, p. o. adjunktów. Uwolniony od służby z powodu wysłużonych lat do emerytury: referent wydziału kontroli Komisji Rz. Prz. i Skarbu, radca dworu Mikołaj Darmoliński, z mundurem do urzędu przywiązany. (Podpisał)—Namiestnik, Jenerał-adjutant Xiążę Gorczakow.

TRZECIE WALNE POSIEDZENIE

TOWARZYSTWA ROLNICZEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Posiedzenie to zamykające tegoroczne rolników naszych obrady, odbyło się w dniu 9 b. m., rozpoczęte balotowaniem nowych członków Towarzystwa, a następnie odczytaniem przez sekretarza protokołu poprzedniego posiedzenia. Na-

stępnie przystąpiono do sprawozdań z dyskusji każdej oddzielnie sekcji, które opracowane i czytane były przez pp. hr. Józefa Skarbka, Dziewanowskiego, Kłobukowskiego, Lutoslawskiego, Konstantego i Ludwika Górskich, Władysława Wolffa, hr. Ant. Ostrowskiego, Popławskiego, Górskiego Jana, Okęckiego, Oborskiego, Lesmana, Janczewskiego, Trzetrzewińskiego, Kotoskiego i innych.—Sprawozdawcy po przedstawieniu w jednym obrazie treści narad w sekcjach prowadzonych, w konkluzjach następujące wnioski oddali pod narady i zatwierdzenie ogólnego Zgromadzenia:

- 1) Żeby wprowadzić jak największe możliwe wynagrodzenie za wymiarową robotę, i żeby zapewnić dobre mieszkanie robotnikom.
- 2) Żeby ogólne Zgromadzenie uznało cząstkową sprzedaż okowity, jako czyn nieprawy i naruszający wprost cudzą własność.
- 3) Że urządzenie zsypok po magazynach, pod kontrolą obywateli i upowszechnienie spółek komandytowych, na wzór tej do jakiejś urzędzenia przedsięwzięto środki w Płocku, jest rzeczą użyteczną i odpowiadającą potrzebom kraju.
- 4) Aby wielki medal udzielić za urządzenie stosunku ze służącymi i wszystkimi mieszkańcami włości, zapewniające dobry byt i postęp moralny, bez zmniejszenia dochodu z dóbr.
- 5) Żeby medal średni udzielić temu opiekunowi szkółki wiejskiej, która się okaże być prowadzoną z jak największym pożytkiem dla kraju.
- 6) Żeby wyznaczono dwie nagrody konkursowe po rs. 300 wynoszące za rozprawę: Jaki stosunek produkcji zwierzęcej do zbożowej jest dla kraju naszego najważniejszym, do postępu rolnictwa i największy dochód zapewniający:

i za dzieło: hygiena elementarna w formie przystępnej i zajmującej dla ludu wiejskiego napisana. Następnie członek komitetu Alexander Kurtz, odczytał sprawozdanie z nadesłanych projektów o kredycie rolniczym. W dość obszernej tej pracy dokonanej z wielką znajomością stosunków i potrzeb miejscowych, referent przedstawiwszy

RESZTKI ŻYCIA.

POWIEŚĆ

przez

J. I. Kraszewskiego.

Tom II.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 40.)

Szeptano więc pokatnie, a najjawniejszym skutkiem urazy do Podkomorzanki było zbliżenie się chwilowe Wędzysłowskiego do Referendarza i Petronelli, dzielących jego losy i uczucia. Chcieli oni do poczynającego się spisku zaciągnąć profesora Malutkiewicza, ale ten się im nie dał i nie na wieleby mógł być przydatny, bo na wszelką plotkę odpowiadał Seneką.—Xiążdz Herderski zaś stanął ze starą swą przyjaźnią po stronie Podkomorzanki.

— Czegóż wy od niej chcecie, co za dziwne pretensje? — mówił, — przyjmuje tych, którzy jej więcej do smaku przypadają, mo-

żesz zabronić uczciwej przyjaźni i w niej wyboru? Przecież nikogo nie odpychają, a stosunki jakie komu przyjemniejsze i swobodniejsze i świat i kościół dozwala i błogosławi... Nikogo jednak nie odstręczają niegrzecznością, wszystkim radzi.

— Bardzo szanuję pana Joachima Wielicę, — mówił na to Szambelan, — ale kiedy on to i my przecie godniśmy jej towarzystwa, a sąsiad nie jest znowu tak dalece nad nas czemś wyższem w jakimkolwiek względzie, by....

— Cóż tedy ten sąsiad! co sąsiad! — wołał xiążdz Herderski, — porzućcie Waćpaństwo! Kole to was w oczy że się stołuje u Podkomorzanki i zajada jej zwierzyne, ale by na nas wszystkich nie wystarczyła przecie... a zające i na targu sprzedają.

— Tu nie o zajęcia chodzi, xiężdz dziekanie — ale to meustanne przesiadywanie, już nawet ludzie o tem gadają! — mówił Wędzysłowski.

— Cóż powiedzieć mogą?

— Paplą że się myśli starać o pannę Adelę, a toć przecie zważywszy jego wiek i położenie śmieszneby było...

- Śmieszne? ja nie widzę...
- Bo W Panu dobrodziej też zaślepiiony jesteś!
- Ja! mości Szambelanie!
- Tak, asindziej, zacny człowiek pan Joachim... aleć mu już nie o żeniactwie myśleć.
- Któż znowu mówi że się żeni!
- Wszyscy!

Dziekan kończył śmiechem rozmowę, którą żółć zazdrosnych goryczą przejmowała. Szambelan wreszcie nie mając przed kim żarów rozwodzić, powrócił trochę do swojej tokarni i klawicybału, do ustroni domowej i pikowego kaftanika, nieznajomy bowiem od ostatniego spotkania z nim wzbudzał już taki przestrasz, że Wędzysłowski ujrawszy go zdala, uciekał równie szybko jak dawniej śledził i gonił.

Jak na przekór teraz, Szambelan spotykał go mimowolnie częściej niż wprzódy, a Poroniecki śmielszy, nie myślał unikać starego, który jak skoro go zdaleka najrzał, chował się do najbliższego dworku lub za parkan, obawiając być postrzeżonym. — Nie podobna było wyjść wieczór żeby tej postaci strasznej

małżonka W. X. Toskańskiego Ferdynanda, a córka króla Saskiego, ciężko zachorowała w Neapolu i w niedzielę przyjmowała Najświętszy Sakrament. Świeższe atoli wiadomości nie mówią o pogorszeniu choroby.

Wiesbaden 9 lutego. Urlopników z stanu rzemieślniczego powołano pod chorągwie.

Paryż 8 lutego. Dziś odbyło się pierwsze posiedzenie ciała prawodawczego. Prezes, hr. Morny, w mowie swój powiada między innymi, że chciałby mówić o pracach ciała prawodawczego, ale ta zimna analiza nie zdaje mu się być odpowiednią dzisiejszemu usposobieniu, kiedy deputowani są jeszcze pod wrażeniem mowy cesarza. Dalej wezwał deputowanych do położenia bezwzględnej ufności w Monarsze, i dodał: „Jego C. Mość spodziewa się, że pokój zakłóconym nie będzie, że dyplomacja uznawszy ważność głosu opinii publicznej, zapobieży trudnościami. Opinia publiczna może się mylić niekiedy, ale w końcu zawsze po stronie prawa, ludzkości i sprawiedliwości.“ W końcu powiada: „Pozwólcie nam się spodziewać, że w obecnych stosunkach wspólnymi zamiarami i bezinteresownymi widokami cesarza znajdują echo w świecie, i przyjęte współzawodnictwem narodów, a wsparte znaczeniem panujących, potrafią na drodze pokoju najtrudniejsze rozwiązać kwestje. Niechaj przyszłość będzie jakakolwiek, pozwólcie nam działać jak dotychczas, pozwólcie nam radzić się waszego patriotyzmu i silnie skupiać się około tronu. Brak energii i słabość, ani narodu, ani pojedynczej osoby ocalić nie zdołają. Nasze stanowcze poparcie nada cesarzowi więcej znaczenia w działaniach, a w razie potrzeby, więcej siły do odniesienia zwycięstwa.“

Patrie zadaje fałsz dziennikom *Indépendance Belge* i *Le Nord*, i utrzymuje, że rada cesarza i wielcy dostojnicy, zgadzają się z polityką cesarza, a broszura: *Napoleon III i Włochy*, jest wyrazem usposobień rządu.

Paryż 9 lutego. Na wczorajszej giełdzie wieczornej, dowiedziano się o pokojowym artykule *Korrespondencji austriackiej*. Renta 3 proc. podniosła się na 68,60.

Dzisiejszy *Monitor* donosi, że Xiążę Napoleon objął na powrót ministerstwo kolonji zagranicznych (*Preussischer St. Anzeiger*).

Neapol 4 lutego. Depesza z Bari donosi, że król neapolitański znów zachorował na pleurę zle wyleczoną, król wraca do swego pałacu w Caserta.

Ślub księcia następcy tronu wczoraj się odbył. Zapewniają, iż rząd angielski ma wystąpić z przedstawieniami co do niedostateczności amnestji.

Rzym 5 lutego. Xiążę następca tronu angielskiego przybył tu w dniu wczorajszym incognito. Nazajutrz papież wysłał swego szambelana aby go pozdrowił.

Xiążę Albert pruski wyjechał do Niemiec. Dziennik urzędowy zaprzecza, jakoby Ferrara ogłoszoną została w stanie oblężenia.

Bukareszt 7 lutego. Następujący jest skład ministerjum wołoskiego: prezes rady Jan Philippesco, minister sprawiedliwości Mikołaj Golesco, minister finansów Catargi, minister wojny Vladopano, minister spraw zewnętrznych Demetriusz Bratiano, minister wyznań Jan Cantacuzen, minister kontroli Grzegorz Philippesco.

Wiedeń 8 lutego. Spodziewają się protestacji ze strony Partji, przeciw wyborowi pułkownika Conza na hospodara Mołdawji i Wołoszczyzny.

London 7 lutego. *Morning-Post* upoważnionym się głosi do doniesienia, iż za trzy tygodnie rząd przedstawi parlamentowi bil reformy.

London 7 lutego (wieczorem). Pan Dizrabeli odpowiadając dziś w Izbie gmin na interpellację p. Duunembe, wyrzekł, iż zamiarem jest rządu przedstawić zgromadzeniu, zaraz po uchwaleniu budżetu marynarki, zapowiadziany bil reformy, który wniesie sir J. Packington, oraz budżet finansowy dla Indji, który przedstawiony będzie przez lorda Stanley.

Kancelerz skarbu dodał, iż spodziewa się, że powtórne odczytanie tego bilu, jeszcze przed świętami wielkanocnymi nastąpi.

Turyń 7 lutego (wieczorem). Hrabia Cavour rozesłał do agentów dyplomatycznych za granicą okólnik, tyczący się wyjaśnienia co do ostatniej pożyczki przez rząd sardyński skontrowanej.

A N G L J A.

London 7 lutego. Matka Jój Kr. Mości, księżna Kent, wyprawiła przedwczoraj w swem wiejskiem mieszkaniu w Fragmore zabawę dzieciinną, ku uczczeniu narodzin swego pierwszego prawnuka. Jój Kr. Mość, Jego Kr. W. Xiążę małżonek i pięcioro obecnych w Windsorze dzieci królewskich, jak również mnóstwo sproszonych z sąsiedztwa chłopców i dziewcząt, serdecznie oddawało się uciechom.

We czwartek obchodzą Jój Kr. Mość i Xiążę Albert dwudziestą rocznicę swego połączenia w Windsorze. Na wydać się mający z tego powodu koncert dworski, wiele osób otrzymało zaproszenia.

— Przedwczoraj wydrukowano ważne dokumenta, które dziś parlamentowi przedłożone zostaną, a mianowicie: konwencja podpisana r. z. w Paryżu, a dotycząca organizacji Mołdawji i Wołoszczyzny; konwencja pomiędzy królową a cesarzem brazylijskim w czerwcu 1858 r. w Rio podpisana, odnosząca się do delegowania komisji, mającej zbadać wzajemne pieniężne pretensje rządów i poddanych.

London 8 lutego. Dzisiejsze poranne dzienniki mówią o mowie tronowej. *Times*, *Herald* i *Morning Chronicle* pragnące pokoju, wierzą, iż ona pokój zapowiada, zaś *Daily News* i *Morning Advertiser*, trzymające rację stronę Włoch, widzą w niej dwuznaczność. *Morning Post*, dziennik napoleoński, widzi w niej czysto wojenne dążności.

(*Neue Preussische Zeitung*.)

Dzienniki angielskie zajmują się ocenieniem, każdy ze swego stanowiska, broszury *Napoleon III i Włochy*. *Times* powitał ją, z niebardzo dobrym humorem. Streściwszy ją, zwrócił uwagę, iż szczególniej przeciwko Anglii jest ona wystosowana, i przypomina politykę, której się ona dawniej względem półwyspu trzymała. *Times* utrzymuje dalej, że się polityka ta nie zmieniła. — Anglja dała dowody, iż pragnie aby Włochy cieszyły się swobodą.

Dziś jeszcze Anglja gotowa jest polaczyć się z Francją, w zamiarze polepszenia stanu Włoch.

Morning-Post, który ogłosił dwa artykuły o tej broszurze, bardzo ją wychwala. Według niego, propozycje w niej zawarte wcale nie są niepraktyczne, chyba dla tych, co nie chcą poznać obecnego stanu Włoch, tymczasem stonazy będą gorsze zaburzenia rewolucyjne, jeśli zmiana dłużej odkładana będzie.

(*Le Nord*.)

A U S T R J A.

Wiedeń 6 lutego. Francja tak urządziła rzeczy, że Austrja wybrać ma tylko pomiędzy wojną, albo dyplomatyczną porażką. Nasienie rzucone przez wysłanników rewolucji na granicach Austrji, pomiędzy tak niebezpiecznymi narodowościami jak Serbja, Mołdawja i Wołoszczyzna, tak szybko dojrzało, iż przychodzi nam już dzisiaj gorzkie pożywać owoce. Ogłoszony tu wczoraj wybór Alexandra Conzy, księcia Mołdawji zarazem księciem Wołoszczyzny, nie jest niczem innym, jak pożądanem przez Francję, a niezawisłym dla Austrji połączeniem Xięstw Naddunajskich. Rozmaite mogą być zdania, co do tego, czy Austrja ma prawo i siłę, wystąpić przeciwko temu wyborowi i wiążącym się z nim następstwom; nie ma atoli wątpliwości, że zewnętrzne jej terytorjalne stosunki wewnętrzne kościelne i narodowe położenie jej rumańskich poddanych, budzą wielkie obawy, które wypadkami w Jassach i Bukareszcie w zastraszający sposób pomnożonymi zostały. Dodawszy jeszcze i okoliczność, że kraje te stojące na najniższym stopniu oświaty, mądrość kongressu paryskiego uświetliła błogosławieństwem konstytucyjnej formy rządu, to pojmiemy, że lubo przyjemności podobnego sąsiedztwa dla Austrji, łatwo przewidywać się dadzą, ona zaś sama nie przestanie stanowić zapasowej spizarni nieustających pozorów. W Serbji widać już skutki zabiegów świeżo przybyłych francuzkich agentów, a najmłodszemu dzieckiem skucepizny, chwalcącej się co krok ze swym umiarkowaniem, jest *wydalenie Austrjaków*, jedna z najśmielszych proklamacji, z jaką względem ościennego rządu wystąpić można. Łatwo pojąć, że szczupła liczba imion wydalic się mających Austrjaków, jest dopiero początkiem, a za to dni nie wiele usłyszymy z największą pewnością, że wszyscy Austrjacy w Serbji zamieszkali, nawet potomkowie tych, którzy tam od lat kilkunastu naturalizowali się, ulegną ostracyzmowi. Wszystko to dzieje się widocznie na komendę, jakoby dla namnożenia trudności rządowi austriackiemu.

(*Neue Preussische Zeitung*.)

Łatwość stosunków, poezja miłości jakiejś dziwnej, nowej dlań, gwałtownej, porywającej.

Oktaw obawiał się namiętności, walczył z nią, podnosił wyobraźnię by uczynić czystą i godną siebie, a codzien więcej ona panowała nad nim i chwytala go gwałtowniej. Każdy dzień niewidzenia przypłacał niepokojem, w chwilach samotności obraz naretny stawał mu w oczach, każda przechadzka wiodła gdzie się ją spotkać spodziewał.

Kilka jednak dni po spotkaniu w ruinach w czasie burzy, siedział w domu zamknięty, i nierychło naręszcie złamany tęsknotą nieprzeżywaną poszedł późnym wieczorem na pojezuickie wzgórze, tłumacząc się sam przed sobą, że Anny tam pewno nie zastanie.

Jakże się zdziwił spostrzegłszy ją zdaleka opartą o mur w tem samym miejscu gdzie z nim stała przed kilku dniami — zadumaną i smutną.

Nie miał już siły oddalić się obaczywszy ją i szybko zbliżył do dziewczęcia, które go z krzykiem i błyskiem czarnych oczów powitało tak gorąco, tak serdecznie jak nikt jeszcze nigdy w życiu!

— Chwile stali milczący, a Oktaw poruszony, o całym świecie dla niej zapomniawszy, Anna patrzała mu w twarz długo jakby z niej myśl wyczytać pragnęła.

— Przecież ty przyszedł do mnie, — zawołała głosem drżącym, — a jam tu codzien była daremnie, codzien późno wracała przysięgając że nie pójdę więcej, i codzien kłamała przed sobą. — Ja tylko jeden raz chciałam ciebie widzieć i coś ci powiedzieć!

Ten stary i straszny człowiek co się tu co dnia włóczy, widział nas, nieprawdaż! może on przed ludźmi rozpowie? ty za to pokutować będziesz, czemuś ja tylko winna, powiedzcie — ja na to znajdę radę!

Widziałam wówczas że ciebie złapał, mówił coś, śmiał się, powracaliście razem, nieprawdaż! ja śledziłam krok każdy! ale mam, znajdę sposób na niego i milczec będzie musiał.

To mówiąc ścisnęła dłoń podnosząc do góry i brwi jej zmarszczyły się groźbą namiętną.

Piękną tak była jak anioł niosący pomstę na ziemię... usta jej drżały, krew oblewała oblicze pełne życia i zapału, ale wprędce o-

minał ją gniew i zwiesiła głowę smutnie ku ramieniowi Oktawa.

— Com się tu napłakała, z waszój przyczyny, — rzekła, — myślałam, a nuż ludzie rozgadają — mnie to nie, mówią i tak co chcą na mnie, trochę więcej mniejsza o to — ale dla ciebie. Nie! nie! nie przychodźcie tu więcej, a jakby wam kiedy tęskno było, a chciało się poskarżyć, pogwarzyć lub posłuchać Andzi śpiewu, nie tu, — ot tam, wiecie w lesie za klasztorem polankę w lesie, gdzie mogiła stara i krzyż i chatka pusta strażnika, — ja tam chodzę wieczorami w czasie mnie tam znajdziecie.

Mówiła predko urywanym głosem spiesząc się niespokojna, a dłoń Oktawa w obie ręce schwywszy, to go odpychała to pociągała ku sobie, oczyma rzucając po ciemnych zakatach i śledząc czy ich kto znowu nie widzi.

— Człowiek ten w istocie nas zoba czył, — odpowiedział Oktaw, ale nie może powiedzieć nikomu, bo znikim nie żyje i ni kt go tu nie zna.

(*Dalszy ciąg nastąpi*.)

Paryż 7 lutego. Dzisiejsze dzienniki francuskie zapalone są mową Cesarza francuzów, miana z okoliczności otwarcia obrad prawodawczych, i oznaczają miejsca z większym naciskiem wymówione przez Cesarza, oraz ustępy, które wywołały żywe między zgromadzonymi oklaski. Chcąc ogólne skreślić wrażenie, jakie sprawiła ta mowa w świecie urzędowym i dyplomatycznym, nie możemy powiedzieć aby ono sprzyjało nadziejom pokoju. Jest jakiś brak w tej mowie, który wszystkie umysły uderza; wyraz *traktaty*, ani razu nie został wyrzeczony. Gdy tymczasem w mowach królowej Wiktorji, lorda Derby, lorda Palmerstona, lorda Russel, lorda Brougham, pana Dizrelelego, widocznie zwracają uwagę wyrazy: *nienaruszoną wiarę traktatów*, w których dopatrywano jeszcze wezwanie Cesarza, aby uczynił publiczne i uroczyste w tym względzie oświadczenie, pominięcie więc znaczące wzmianki traktatów, nie musiało być bez zamiaru. Znajdujemy tu: *Interes Francji jest wszędzie, gdzie idzie o poparcie sprawy słusznej i cywilizacyjnej*, słyszymy wyrazy *prawo, sprawiedliwość, honor narodowy*, lecz ani jednego słowa o traktatach.

Wielu osobom znajdującym się na uroczystości otwarcia obrad prawodawczych, wyrazy Cesarza: *Spodziewam się że pokój nie zostanie zakłócony*, wydały się za słabe w obec tego co się dzieje w Lombardji i Piemencie, lecz tłumaczą one przynajmniej postawę Francji.

Sprawy zewnętrzne dotyka są ważne wtęj chwili, że Cesarz po raz pierwszy od lat siedmiu, pominął szczegóły kwestji wewnętrznych, przez co mowa stała się widocznie krótszą niż zwykle bywa. W czasie wielkiego obiadu wydanego w Tuileries i w czasie przyjęcia, które po nim nastąpiło, Cesarz rozmawiając z wielu osobami, wyrzekł słowa, które nas upoważniają do oznaczenia charakteru dzisiejszej mowy; Cesarz okazał się bardzo zimnym względem lorda Cowley.

— Ciągłe zajmują się tu kwestją udzielenia xięciu Napoleonowi godności wielkiego admirała. Admirał Hamelin zostałby wielkim kanclerzem legji honorowej; ministerjum marynarki należałoby do atrybucji xięcia Napoleona, który miałby pod swemi rozkazami czterech sekretarzy państwa, to jest dwóch do marynarki a po jednym do wydziału kolonji i Algerji. Chociaż te pogłoski krążą po urzędowych salonach, nie podajemy ich jednak za pewność.

— Dwa tylko dzienniki francuskie *Presse i Patrie* wyraziły swe zdanie o mowie Cesarza. *Presse* w końcu tak mówi:

„Nigdyśmy się nie wachali bądź wyraźnie, bądź milczeniem samem okazać naszego niezadowolenia. gdy postępy rządu nie zgadzały się z naszym przekonaniem, lecz w obec tej polityki *silnej i pojedynczej* razem, w obec tych szlachetnych uczuć, jakie w mowie Cesarza znajdujemy, nie możemy się wstrzymać od objawienia całej naszej sympatji. Gdy pierwsza wrzawa interesowanych ucichnie, mamy nadzieję, że kraj cały jednego z nami będzie zdania. (Le Nord.)

N I E M C Y.

Itzehoe 6 lutego. Na przedostatnim posiedzeniu odbywały się narady nad wnioskiem do prawa, dotyczącego kar na dręczycieli zwierząt. Raport komitetu wydelegowanego do zbadania tego wniosku, stanowił uzupełnienie podanej mojej. Powoływał się głównie na istniejące w nowszych czasach w całej już prawie Europie stowarzyszenia ochrony zwierząt, które spowodowały uchwalenie praw karnych w tym przedmiocie i oparty na danych założonego przed 32 laty, a zostającego pod opieką królowej Wiktorji, londyńskiego stowarzyszenia, usiłował przekonać zgromadzenie, że prawa karne przeciwko dręczeniu zwierząt i energiczne onych wykonywanie jest pod moralnym względem dobrodziejstwem dla kraju. Wniosek ten nie znalazł przeciwników prócz jednego, projektującego aby kara pieniężna z 50 talarów na 5 zmniejszona i towarzystwom dobroczynności przekazana była. Sprawozdawca odpowiedział na to, iż *maximum* kary oznaczone na 50 tal. jest mniejszem a niżeli w wielu innych krajach. W Saxonji bowiem wynosi 150 tal. W Prussach 50 tal., w Anglii 5 tal. w Danji 200 tal. Nie widzi dalej przyczyny, dla czego aby na korzyść kasy ubogich, mogących z kar tych mieć tylko szczupły dochód, odstępować się miało od ogólnych rozporządzeń, według których kary policyjne właściwe swoje mają przeznaczenie. Jakoż poprawkę odsunięto,

a projekt do prawa przez zgromadzenie przyjętym został. (Neue Pr. Ztg.)

P R U S S Y.

Berlin 9 lutego. Poufna *Korrespondencja Austriacka* oświadcza, że mowa tronowa Cesarza Napoleona, jest rekojnją pokoju i spodziewa się rozwiązania kwestji włoskiej na drodze dyplomatycznej, oraz wstrzymania uzbrojeń ze strony Francji. My wszelako sądzimy, iż organ gabinetu wiedeńskiego, przemawia tu głównie w imię własnych życzeń. (Neue Pr. Ztg.)

W Ł O C H Y.

Turyń 8 lutego. W raporcie swym dotyczącym pożyczki, kommissja objawiła jednomyślnie przychylnie zdanie swoje. Kwestja ta jutro w izbie pod obrady poddana zostanie. — *Opinione* donosi, że Austria rozpoczęła układy z Modoną w przedmiocie odwołania wzajemnych ustąpień celnych, dla odjęcia Piemontowi wszelkich zasad do żądania równo-uprawnienia.

Bari 4 lutego. J. K. W. następczynią tronu neapolitańskiego, przyjmowali wczoraj J. K. M. królowa, J. K. W. następcę tronu; arcy-xięża Rajner i Wilhelm i J. C. W. arcy-xięża Marja. Tłum ludzi towarzyszył temu przyjęciu. Król przychodzi do zdrowia.

Modena 4 lutego. Urzędowy dziennik tutejszy zaprzecza wszystkim wieściom o niepokojach. Załogi z tej strony Appeninów wzmocnionemi zostały dla tego tylko, ażeby zapobiedz możliwym napadom wychodźców. Wojska Esteńskie nie zawiadają zaufania w ich wierność. (St. Anz.)

— Piszą z Turynu pod d. 5 b. m.:

Dzisiejsza *Gazeta piemoncka* zawiera tekst projektu do prawa, względem pożyczki 50 milionów, który wczoraj przedstawiony został Izbie deputowanych przez p. Lanza, ministra finansów. Fakt ten, chociaż był przewidziany, nie mniej jednak żywe sprawił wrażenie na publiczności. Uchwalenie tego prawa tak wydawało się nagłym, że dziś zaraz Izba zebrała się po biurach, celem mianowania komisji, mającej się zająć roztrząśnieniem propozycji przez rząd uczynionych. Komisję tę składają pp. Robecchi, Depretis, Brofferio, Rieci, Negroni, Guglianetti, G. Cavallini; większa część tych deputowanych należy do stronnictwa najwięcej liberalnego w parlamencie.

Rozprawy w biurach, jak nas zapewniają, miały być bardzo żywe. Pewna liczba deputowanych uważała żądane 50 milionów za niedostateczne; chcieli, aby ją przynajmniej do 100 milion. powiększyć. W następstwie jednak odbytych dyskusji, odrzucono tę kontrpropozycję, przeciwko której występował deputowani ministerjalni, przedstawiając, iż tak wysoka pożyczka mogłaby rzucić podejrzenie na Piemont, przypisywanoby mu zamiary zaczepne, których nie ma, a pragnie tylko zachować postawę odporną.

Biura znakomitą większością zatwierdziły projekt rządowy. P. Revel, przywódca prawej strony w Izbie, oświadczył, iż głosu swojego nie daje, aż zasięgnie bliższych informacji. Dodał wszakże, iż zawsze jest stronnikiem wojny odpornej, lecz nigdyby nie zatwierdził wojny zaczepnej.

Dwa biura poleciły swym komisarzom, aby zaaptyli ministrów o niektóre szczegółowe wyjaśnienia, i takowe w łonie kommissji złożyli. (Le Nord.)

Literatura Perjodyczna.

Korrespondent z Miechowskiego w *Gazecie Warszawskiej*, dotyka dwóch bieżących kwestji, balów tak zwanych dobroczynnych i banków rolniczych. Jest on przeciwnikiem i jednych i drugich; balów dla tego, że na zbytki w strojach pochłaniając zbyt wielką część dochodów szlacheckich, zamiast wspierać nędzę, owszem ją rozposcierają, — banków, bo przed uorganizowaniem kredytu dla ogółu, należałoby przedewszystkiem samym szczegółom organizować się oszczędnością ile można w ten sposób, żeby jak najmniej potrzebowały kredytu. — W artykule pod tytułem: „Wzmianka o pismach Józefa Gołuchowskiego“ — czytamy obszerny wyjątek z najpierwszej pracy literackiej zmarłego, p. t.: „O wpływie matematyki na wykształcenie człowieka“, napisanej r. 1816 w języku niemieckim, a przełożonej (r. 1825 w *Dzienniku Warszawskim*) przez Maurycego Mochackiego.

Kurjer donosi, że do zaszczytu autorstwa uwieńczonej komedji p. t.: „Maż i konkurencja“, znalazł się już drugi konkurent w osobie nowego pana *Azette*.

W Numerze 6 *Słowa*, czytamy korespondencję z gubernji Mohylewskiej, oddającą cześć członkom komitetu włściańskiego za gorliwość w tej ważnej pracy usiłowania, — donoszącą o korzystnych zmianach organicznych w instytucie agronomicznym w Horyhorkach. Instytut ten jest jednym z największych zakładów rolniczych w Europie, lecz dla tak wielkiego zakresu środki dotąd nie były odpowiednie; obecnie z woli rządu wszystkiemu się zaradzi, a instytut wnet zajmie świetne stanowisko, które mu słusznie przynależy. — Z dwóch korespondencji z Paryża dowiadujemy się, że po wszystkich departamentach Francji urządzają towarzystwa historyograficzne, zajmujące się zbieraniem i spisaniem pomników i podań historycznych. — że gotuje się wystawa wszystkich obrazów zmarłego w r. z. Ary Scheffera, — że uroczystości rozdania nagród w szkole muzyki religijnej przewodniczył znany kompozytor, książę Poniatowski, — że z prowincji całe miasta zjeżdżają koleją na teatr do Paryża, — że ojciec Ventura drukuje nowe dzieło: *Essai sur le pouvoir public*, w którym żąda konfederacji (na pozór rzeszy niemieckiej) różnych państw włoskich pod prezydencją Namiestnika Chrystusowego, — że w Montaubau towarzystwo sztuk pięknych wyznaczyło nagrodę za napisanie najlepszego poematu o dzisiejszym wpływie kobiety na obyczaj; nakoniec, że tegoroczny wół nazywać się będzie *Tambertiek*. — W odcinku jeszcze list z Paryża, o nakazanej teraz legitymacji szlacheckiej i o rozdaniu nagród w *palacu sztuk pięknych*.

W numerze 31 *Czasu* (z dnia 9 b. m.) czytamy, że hr. Ireneusz Załuski, znany rzeźbiarz, urządził wystawę dzieł swoich w hotelu Pollera, po większej części popiersi marmurowych rozmaitych osób, które zamówiły wizerunki swoje u artysty. Hr. Załuski ma pracownię swoją w Wiedniu.

DONIESIENIA.

KANTOR STRĘCZEŃ

Nauczycieli i Nauczycielek,

ulica Krakowskie-Przedmieście, wprost Dobroczyńności, Nr 435 na 1ém piętrze.

Zawiadamia osoby interessowane, iż są do umieszczenia wszelkiego stopnia wykształcenia Nauczyciele i Nauczycielki a mianowicie Polki posiadające prócz nauk właściwych języki obce, śpiew, muzykę i rysunki w wysokim stopniu; oraz Francuzki gubernantki i tak zwane bony Niemki — Helena Nowolecka.

(Ner 32.—2).

ZAKŁAD

ROLNICO-PRZEMYSŁOWO-LEŚNY

Ma honor polecić swój assortowany **Skład nasion pastewnych, ogrodowych i kwiatowych** z ostatniego zbioru, jak również **maszyn i narzędzi rolniczych** z fabryki H. Cegielskiego w Poznaniu.

Cennik na każde żądanie bezpłatnie w Biurze Zakładu udzielamy.

Ostrowski et comp.

przy ulicy Rymarskiej wprost kom. skarbu nr 742.

(Ner 38.—2).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Czyżewicz Wład. ob. z Stoku nr 603. — Dziewalscy Fran. i Aleks. ob. z Psiej Woli nr 634. — Gurowski Mikołaj hr. z Wyszyny nr 613. — Krasowski Franciszek ob. z Psiej Woli nr 634. — Karnowski Adolf ob. z Leszna nr 1404. — Pawłowski Karol ob. z gub. Wołyńskiej nr 625. — Zagórski Julian ob. z Wołynia nr 2682. — Królikowski Kazim. kontroler żeglugi parowej z Prus nr 1725. — Obuchowicz Zofia ob. z Krakowa nr 584.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Bleszyński Eeliks ob. do Młodzianowa — Ciemiński Romuald ob. do Rzechowa. — Górski Karol ob. do Szwarocina. — Kleniewski Emilian ob. do Dłużniewa. — Krasiński Win. ob. do Łęki. — Euniewscy Hen. i Edw. ob. do Wieniawy. — Morzkowski Michał ob. do Zbożenny. — Rzewuski August ob. do Rądkowa. — Skarżyński Rudolf ob. do Łaniąt. — Zabłocki Ludwik ob. do Oporowa. — Dobrzycki Franciszek ob. do Poznania. — Wodzicki Hen. hr. do Poznania.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: *Walerja*. — *Raptus*.

CYRK HINNE

Dziś Wielkie przedstawienie

w Ujeżdżalni przy ulicy Królewskiej.